

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru instituirea Zilei Memoriale a Holodomorului*, inițiată de doamna deputat USR Cristina Camelia Rizea se împreună cu un grup de parlamentari USR (**Bp.221/2022**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare instituirea *Zilei Memoriale a Holodomorului*, care să se comemoreze în fiecare an în a patra sâmbătă a lunii noiembrie.

De asemenea, prin „*Holodomor*” se înțelege „*actul de genocid asupra poporului ucrainean, realizat în regimul comunist sovietic între anii 1932-1933, prin organizarea unei foamete artificiale în masă pe teritoriul Ucrainei, provocând astfel cu bună știință câteva milioane de morți*”.

Totodată, în scopul marcării „*Zilei Memoriale a Holodomorului*”, autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și organizațiile neguvernamentale pot să organizeze evenimente și activități publice precum și să acorde sprijin logistic și/sau alocare de fonduri, în limita alocărilor aprobate în acest scop.

II. Observații

1. Potrivit art. 8 alin. (1) (2) și (4) din *Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „Proiectele de legi, propunerile legislative și celelalte proiecte de acte normative se redactează în forma prescriptivă proprie normelor juridice. Prin modul de exprimare actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu. (...) Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor”.

În acest sens, învederăm faptul că în jurisprudența instanței de contencios constituțional rezultă că „Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară. Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”, și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, „în România, respectarea [...] legilor este obligatorie”¹.

Astfel, semnalăm că era necesară examinarea art. 2 din inițiativa legislativă, care deși vizează definirea „Holodomorului”, utilizează termeni cu încărcătură afectivă care prejudiciază stilul juridic al normei propuse.

Considerăm că elementele de natură afectivă ar fi trebuit să fie cuprinse în *Expunerea de motive* ce însoțește inițiativa legislativă.

¹ Decizia nr. 26/2012 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2), art. 49 alin. (2), art. 54 și art. 56 din *Legea privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate*

2. În ceea ce privește soluțiile propuse se constată faptul că acestea ar putea determina anumite implicații financiare, astfel încât, precizăm că ar fi fost necesar să se prevadă și mijloacele financiare pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare conform art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, potrivit căruia „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În acest sens, în jurisprudența Curții Constituționale² s-a statuat că „ (...) art. 138 alin. (5) din Constituție se referă la caracterul obiectiv și efectiv al sursei de finanțare și operează cu elemente de certitudine și previzibilitate bugetară”, respectiv „*acea cheltuială să fie previzionată în deplină cunoștință de cauză în bugetul de stat pentru a putea fi acoperită în mod cert în cursul anului bugetar*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Florin-Vasile CÎȚU
Președintele Senatului

² Decizia nr. 593/2016 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 2 [referitor la art. 2 alin. (1[^])] din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2015 pentru aprobarea unor măsuri de gestionare a instrumentelor structurale din domeniul transporturilor